

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2008

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2008

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Υπουργού Οικονομικών	4
Όραμα Υπουργείου Οικονομικών	8
Πλαίσιο Οικονομικής Πολιτικής	9
Οικονομικό Πρόγραμμα Διακυβέρνησης Προέδρου Χριστόφια	13
Πρόγραμμα Σταθερότητας	13
Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα	15
Το Νέο Νόμισμα	18
Άξονες Οικονομικής Πολιτικής	22
Ανάπτυξη – Κεφαλαιαγορά	23
Σταθερότητα – Δημόσια Οικονομικά	27
Κοινωνική Συνοχή	33
Εξυπηρέτηση του Πολίτη	35
1ο Σχέδιο Δράσης για την Αντιμετώπιση των Επιδράσεων της Διεθνούς Οικονομικής Κρίσης	40
Προγραμματισμός για το 2009	42
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο	46
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Πρόσδος στη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου στην Κύπρο	48
Χρήσιμες Πηγές Πληροφόρησης	50

ΜΗΝΥΜΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Το Υπουργείο Οικονομικών, με την παρούσα έκδοση, προβαίνει σε παρουσίαση των βασικών αξόνων και στόχων της κοινωνικό-οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης καθώς επίσης και των οικονομικών επιδόσεων του 2008. Παρουσιάζει επίσης τις προγραμματιζόμενες δραστηριότητες του για το 2009.

Λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, το Υπουργείο Οικονομικών έγκαιρα και συντονισμένα άρχισε να λαμβάνει μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης. Για το σκοπό αυτό επεξεργάστηκε και υλοποιεί στοχευμένο στρατηγικό σχέδιο δράσης, σε συνεργασία με άλλα αρμόδια Υπουργεία με επίκεντρο τη στήριξη των ευαίσθητων τομέων των κατασκευών και του τουρισμού. Το στρατηγικό σχέδιο δράσης δίδει, επίσης, έμφαση στην απασχόληση και στην ενίσχυση των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων.

Η πολιτική της Κυβέρνησης πλαισιώνεται από το οικονομικό Πρόγραμμα της Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, το οποίο καταρτίστηκε με στόχο την ενίσχυση της ανάπτυξης, την ενδυνάμωση της μακροοικονομικής σταθερότητας καθώς και την εμβάθυνση του κοινωνικού κράτους.

Με την υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας που υποβάλαμε στην Ε.Ε, η Κυβέρνηση επιδίωξε τη διατήρηση υγιών δημοσίων οικονομικών, με βασική στόχευση την περαιτέρω μείωση του δημοσίου χρέους. Παράλληλα, με την προώθηση του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, έθεσε ως στόχο τη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας της οικονομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση της παραγωγικότητας και ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, στη διασφάλιση συνθηκών πλήρους και ποιοτικής απασχόλησης καθώς και στην ενίσχυση των συνθηκών κοινωνικής συνοχής.

Οι δυσμενείς εξελίξεις της παγκόσμιας οικονομίας επιβεβαιώνουν την αναγκαιότητα ενίσχυσης του ρυθμιστικού και κοινωνικού ρόλου του κράτους καθώς και τη νευραλγική σημασία της απο-

τελεσματικής εποπτείας του χρηματοοικονομικού τομέα. Σημαντική προϋπόθεση αποτελεί η συνετή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών.

Γενικά το 2008 αποτέλεσε μια επιτυχημένη χρονιά για την κυπριακή οικονομία. Ο ικανοποιητικός ρυθμός ανάπτυξης, οι συνθήκες σχεδόν πλήρους απασχόλησης, η επίτευξη πλεονάσματος στα δημοσιονομικά και η σημαντική μείωση του δημόσιου χρέους αποτελούν σαφείς ενδείξεις της σημειωθείσας βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου του λαού μας.

Η κυπριακή οικονομία χαρακτηρίζεται από δυναμισμό και ευελιξία. Οι στερεές βάσεις πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε η κυπριακή οικονομία αποτελούν τη βασική ασπίδα προστασίας από τις εξωγενείς κρίσεις και τις αναταραχές της διεθνούς οικονομίας. Η επιτυχία της κυπριακής οικονομίας στηρίζεται, σε μεγάλο βαθμό, στην ευελιξία, προσαρμοστικότητα και τόλμη που χαρακτηρίζει τον ιδιωτικό τομέα, στο αποτελεσματικό σύστημα εργασιακών σχέσεων καθώς και στην αρμονική συνεργασία μεταξύ ιδιωτικού, δημόσιου και συνεργατικού τομέα.

Παρά τις ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε το 2009, παραμένω πεπεισμένος, ότι η κυπριακή οικονομία διαθέτει όλα τα εκέγγυα για συνέχιση της πορείας της ικανοποιητικής ανάπτυξης, σε συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας με, παράλληλη αναβάθμιση του κοινωνικού ρόλου του Κράτους. Για την επίτευξη αυτών των φιλόδοξων στόχων προσδοκώ στη συνέχιση και ενίσχυση της αгаστικής συνεργασίας μεταξύ Κυβέρνησης, πολιτικών κομμάτων και κοινωνικών εταίρων.

Χαρίλαος Σταυράκης
Υπουργός Οικονομικών

ΟΡΑΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

«Ανταγωνιστική Οικονομία για την Ευημερία του Πολίτη»

Το όραμά μας αντανακλά τους βασικούς μας στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι αφορούν τη συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, με την αξιοποίηση του πιο πολύτιμου παραγωγικού συντελεστή, που είναι το ανθρώπινο δυναμικό. Μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων, η Κύπρος φιλοδοξεί να βελτιώσει την ποιότητα των παρεχομένων αγαθών και υπηρεσιών και να καταστεί ένα ανταγωνιστικό διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

Παράλληλα, το Υπουργείο Οικονομικών επιδιώκει να συμβάλει στην οικοδόμηση ενός αποτελεσματικού και ευέλικτου κοινωνικού κράτους, που θα προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και θα προάγει την ενσωμάτωση των μη προνομιούχων ομάδων του πληθυσμού στην κυπριακή κοινωνία.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το πλαίσιο οικονομικής πολιτικής στηρίζεται σε τρεις πυλώνες οι οποίοι εξυπηρετούν την ικανοποίηση των στρατηγικών στόχων της Κυβέρνησης για διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας, ενίσχυση της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας και αναβάθμιση και εμπλουτισμό των κοινωνικών υπηρεσιών που προσφέρει το κράτος.

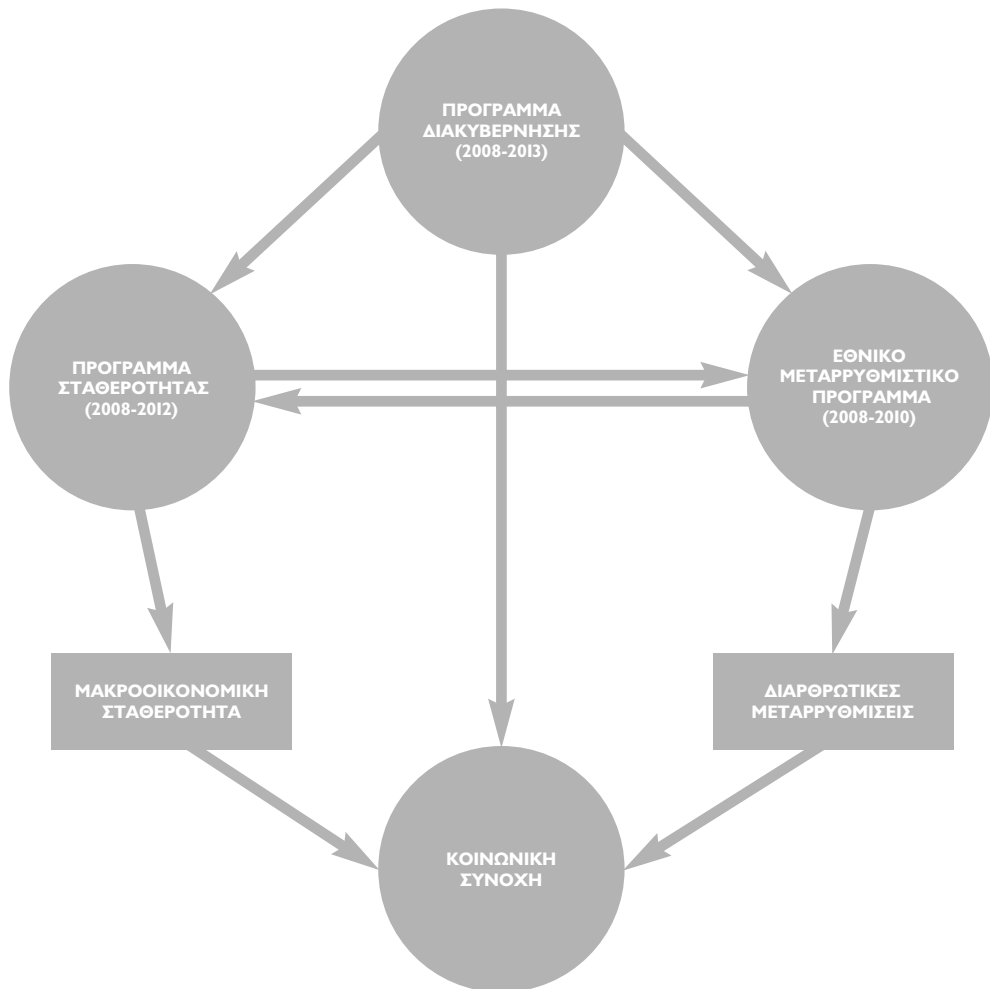
Ο πρώτος πυλώνας αφορά το οικονομικό Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, το οποίο στοχεύει στην οικοδόμηση ενός σύγχρονου κράτους, ενταγμένου στην εξυπηρέτηση του απλού πολίτη. Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτούνται ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2008-2012, το οποίο στοχεύει στη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας μέσω κυρίως της διασφάλισης υγιών δημόσιων οικονομικών και της περαιτέρω μείωσης του δημόσιου χρέους.

Ο τρίτος πυλώνας αφορά το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισαβόνας, στα πλαίσια του οποίου αναλύονται οι βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος στον κοινωνικοοικονομικό τομέα και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για αντιμετώπισή τους.

Στο σχεδιάγραμμα οικονομικής πολιτικής που ακολουθεί απεικονίζεται η σχέση αλληλεξάρτησης που διέπει τα τρία συστατικά μέρη του πλαισίου οικονομικής πολιτικής, τα οποία εξυπηρετούν ξεχωριστούς και αλληλοσυμπληρωμένους στόχους. Το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2008-2012 εξυπηρετεί τη διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας. Το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα εξυπηρετεί το στόχο της πραγματικής σύγκλισης της κυπριακής οικονομίας, με την οικονομία της ΕΕ, κυρίως μέσω της υλοποίησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η δημοσιονομική σταθερότητα σε συνδυασμό με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ενισχύουν την επίτευξη κοινωνικής συνοχής, η οποία ενδυναμώνεται από την υλοποίηση του Κυβερνητικού Προγράμματος.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οικονομικό Πρόγραμμα Διακυβέρνησης Προέδρου Χριστόφια

Το οικονομικό Πρόγραμμα της Κυβέρνησης αντικατοπτρίζει τη βασική της φιλοδοξία για μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση στην κοινωνική και οικονομική πολιτική. Η πολιτική αυτή εστιάζεται στην πολύπλευρη και πολύ-επίπεδη ανάπτυξη, μέσα σε ένα σύστημα μικτής οικονομίας, στο οποίο θα συνυπάρχουν και θα συνεργάζονται αρμονικά η ιδιωτική, κρατική και συνεργατική πρωτοβουλία.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων:

- Ο εκσυγχρονισμός του μικτού οικονομικού συστήματος,
- Η προώθηση κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, με συνεχή προσαρμογή στα νέα τεχνολογικά δεδομένα, βελτιωμένη παραγωγικότητα και εισαγωγή καινοτομιών.
- Η υπεράσπιση του κοινωνικού χαρακτήρα των οργανισμών κοινής ωφελείας και ο εκσυγχρονισμός τους για να καταστούν πιο ανταγωνιστικοί και ευέλικτοι.
- Η σταθερή μείωση του δημοσίου χρέους καθώς και η διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα και
- Η διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας, με πολιτική δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Πρόγραμμα Σταθερότητας 2008-2012

Τα κράτη-μέλη καλούνται, με βάση το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), να υποβάλλουν, κάθε χρόνο, Προγράμματα Σταθερότητας (ΠΣτ) ή Σύγκλισης (ΠΣ)¹, τα οποία πρέπει να καλύπτουν περίοδο τεσσάρων ετών. Τα Προγράμματα αυτά αποτελούν το βασικό σημείο αναφοράς στη διαδικασία παρακολούθησης των δημοσιονομικών εξελίξεων και συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών από το Συμβούλιο της ΕΕ για Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα (ECOFIN).

Η ΕΕ σχεδίασε και έθεσε το ΣΣΑ ως το γενικό πλαίσιο της μακροοικονομικής πολιτικής, ανταποκρινόμενη στην ανάγκη που δημιουργεί η πορεία συνεχούς ενσωμάτωσης των οικονομιών των χωρών μελών της, ιδιαίτερα του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II και της ΟΝΕ. Το ΣΣΑ θέτει το πλαίσιο διαμόρφωσης και εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής καθώς και της εποπτείας των κρατών μελών, με το σκεπτικό ότι η συμμετοχή στην ΟΝΕ προϋποθέτει σύγκλιση των οικονομιών των κρατών μελών και υγιή δημόσια οικονομικά.

Στην εαρινή Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 22-23 Μαρτίου 2005, οι Αρχηγοί Κρατών των χωρών μελών της ΕΕ υιοθέτησαν εισήγηση του Συμβουλίου για Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα για μεταρρύθμιση του ΣΣΑ, με στόχο τη βελτίωση της ευελιξίας και αποτελεσματικότητάς του.

Κύρια σημεία του αναθεωρημένου ΣΣΑ είναι: (i) η αποφυγή προ-κυκλικής πολιτικής (δηλαδή επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής σε περιόδους υψηλής ανάπτυξης και περιοριστικής πολιτικής σε περιόδους ύφεσης), (ii) η χρησιμοποίηση αυξημένων δημοσίων εσόδων, σε σύγκριση με τα

¹ Προγράμματα Σταθερότητας υποβάλλονται από τις χώρες μέλη της Ευρωζώνης, ενώ οι χώρες μέλη που δεν συμμετέχουν στην Ευρωζώνη υποβάλλουν Προγράμματα Σύγκλισης.

προβλεπόμενα έσοδα, για σκοπούς μείωσης του δημόσιου χρέους και όχι για διενέργεια απρογραμμάτιστων δαπανών, (iii) η προώθηση δημοσιονομικών μέτρων διαρθρωτικού χαρακτήρα για την επίτευξη, μεσοπρόθεσμα, ισοσκελισμένων ή σχεδόν ισοσκελισμένων δημόσιων οικονομικών, και μείωση του δημόσιου χρέους σε σταθερή βάση, (iv) η προώθηση μεταρρυθμίσεων στα συστήματα συντάξεων και υγείας για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών και την αποτελεσματική και έγκαιρη αντιμετώπιση των συνεπειών της γήρανσης πληθυσμού στα δημόσια οικονομικά, (v) η διατήρηση των ανωτάτων ορίων τόσο του δημοσιονομικού ελλείμματος όσο και του δημόσιου χρέους (3% του ΑΕΠ το δημοσιονομικό έλλειμμα και 60% του ΑΕΠ το δημόσιο χρέος), αφού διαπιστώθηκε ότι αυτά συμβάλουν στη διαμόρφωση αποτελεσματικής δημοσιονομικής πολιτικής στα πλαίσια της ΕΕ, και (vi) η αναβάθμιση της σημασίας που αποδίδουν σε εθνικό επίπεδο τα κράτη μέλη στο ΠΣ / ΠΣτ και η ενεργός εμπλοκή του Εθνικού Κοινοβουλίου, πολιτικών κομμάτων και κοινωνικών εταίρων.

Η Κύπρος υπέβαλε στις αρχές Φεβρουαρίου 2009², το Πρόγραμμα Σταθερότητας για τα έτη 2008-2012. Η δομή του ΠΣτ χωρίζεται στην ανάλυση της οικονομικής πολιτικής (πλαίσιο, βασικές αρχές, βασικές στοχεύσεις), στην ανάλυση των οικονομικών εξελίξεων /προβλέψεων για τα επόμενα χρόνια, στην πορεία των δημοσίων οικονομικών, καθώς και στην ανάλυση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας τους.

Στρατηγικές επιδιώξεις και στόχοι οικονομικής πολιτικής:

Οι στόχοι που τέθηκαν και οι προβλεπόμενοι άξονες πολιτικής που περιλαμβάνονται στο ΠΣτ, 2008-2012 στοχεύουν στη διασφάλιση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας. Ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και της συνακόλουθης επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας, προβλέπεται μικρό δημοσιονομικό έλλειμμα το 2009, το οποίο εκτιμάται ότι θα διευρυνθεί, περαιτέρω, την περίοδο 2010-2012, χωρίς να υπερβεί το 3% του ΑΕΠ, που αποτελεί το σημείο αναφοράς της ΕΕ. Παρά την αναπόφευκτη διενέργεια δημοσιονομικών ελλειμμάτων τα επόμενα χρόνια, τα δημόσια οικονομικά προβλέπεται να παραμείνουν υγιή, όπως αντικατοπτρίζεται στην αναμενόμενη περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	3,7	2,1	2,4	3,0	3,2
ΑΝΕΡΓΙΑ (ΕΡΕΥΝΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ)	3,7	4,5	5,0	5,3	5,5
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	4,4	2,0	2,5	2,5	2,5
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ/ ΑΕΠ	0,9	-0,8	-1,4	-1,9	-2,2
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ/ ΑΕΠ	49,2	46,8	45,4	44,2	44,2
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ ΑΕΠ	-18,3	-11,1	-10,6	-10,5	-9,8

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι. ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2008-2012

² Λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης επιτράπηκε στα κράτη μέλη να υποβάλλουν τα Προγράμματα Σταθερότητας αρχές του 2009 αντί την 1η Δεκεμβρίου 2008.

Οικονομικές εξελίξεις και προοπτικές για την περίοδο 2008-2012:

Το Πρόγραμμα παραθέτει τις εκτιμήσεις και προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών για την εξέλιξη των κυριότερων μακροοικονομικών μεγεθών στο χρονικό διάστημα 2008-2012. Γενικά, η εκτίμηση είναι ότι η κυπριακή οικονομία θα επηρεαστεί, σε ουσιαστικό βαθμό από την παγκόσμια οικονομική κρίση το 2009 και το 2010, λόγω του μικρού μεγέθους και του ανοικτού χαρακτήρα της, όμως σε πολύ λιγότερο βαθμό από τις πλείστες άλλες χώρες της ΕΕ. Η πρόβλεψη αυτή στηρίζεται στην υγιή βάση του τραπεζικού συστήματος της Κύπρου, που παρουσιάζει αμελητέα έκθεση σε τοξικά προϊόντα αλλά και γενικότερα στη δυναμικότητα και την ανθεκτικότητα, που αποδεδειγμένα, διαθέτει η οικονομία σε περιόδους οικονομικών κρίσεων.

Δημοσιονομικοί στόχοι:

Το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2008-2012, προβλέπει ότι η δημοσιονομική πολιτική θα είναι επεκτατική, ούτως ώστε να συμβάλει στην άμβλυση των δυσμενών επιπτώσεων της παγκόσμιας κρίσης στην κυπριακή οικονομία. Στα πλαίσια αυτά σημαντικός στόχος παραμένει η περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους και η διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών.

Σε γενικές γραμμές, η δημοσιονομική πολιτική βασίζεται στα ακόλουθα σημεία:

- Ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής με έμφαση στην αύξηση του βιοτικού επιπέδου των συνταξιούχων.
- Εφαρμογή, σταδιακά, του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου στα πλαίσια της ετοιμασίας και της υλοποίησης του Προϋπολογισμού, στη βάση συγκεκριμένων προγραμμάτων, τα οποία θα δώσουν μεγαλύτερη ευελιξία στα Υπουργεία, αλλά, ταυτόχρονα, θα αυξήσουν την ευθύνη τους σε ότι αφορά την επίτευξη των προκαθορισμένων μεσοπρόθεσμων στόχων, που έθεσε η Κυβέρνηση με το οικονομικό και κοινωνικό της πρόγραμμα.
- Εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων όπως αυτές περιγράφονται στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα της Κύπρου για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας.
- Εκαυχρονισμό του δημόσιου τομέα έτσι ώστε να γίνει πιο ευέλικτος και αποδοτικός. Η πολιτική αυτή θα οδηγήσει στη συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δαπανών και αύξηση του δείκτη της παραγωγικότητας.
- Περαιτέρω βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας των φορολογικών τμημάτων, με έμφαση στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.
- Βελτίωση της διαχείρισης του δημόσιου χρέους και των ταμειακών διαθέσιμων.

Στο Πρόγραμμα δίνεται έμφαση στο περιορισμό των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών και αναδιάρθρωση των δημόσιων δαπανών προς όφελος των αναπτυξιακών και κοινωνικών δαπανών, οι οποίες θα ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή και θα ωθήσουν την οικονομία προς περαιτέρω ανάπτυξη.

Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας το Μάρτιο του 2000 οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων θέσπισαν, τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, με σκοπό να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση η πιο ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2008 ζήτησε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν αναθεωρημένο ή νέο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα (ΕΜΠ) για την περίοδο 2008-2010. Το Γραφείο Προγραμματισμού, στο οποίο έχει ανατεθεί η διαχείριση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας σε εθνικό επίπεδο, ετοίμασε σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, Υπηρεσίες και κοινωνικούς εταίρους, αναθεωρημένο ΕΜΠ το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 29 Οκτωβρίου, 2008.

Στο αναθεωρημένο ΕΜΠ περιγράφονται αναλυτικά όλα τα μέτρα που λήφθηκαν ή τροχοδρομούνται να πραγματοποιηθούν μέχρι το 2010 για υλοποίηση των συστάσεων και των σημείων παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά την αξιολόγηση της προόδου στην εφαρμογή της Στρατηγικής της Λισσαβόνας για το 2005-2007. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στην προώθηση μέτρων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Επίσης, γίνεται επικαιροποίηση του ΕΜΠ, με έμφαση στις μεταρρυθμίσεις που προωθούν τους τέσσερις τομείς προτεραιότητας των εαρινών Ευρωπαϊκών Συμβουλίων 2006 και 2007, που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Μεγαλύτερη επένδυση στη γνώση και την καινοτομία.
- Απελευθέρωση του επιχειρηματικού δυναμικού, ιδίως των ΜΜΕ.
- Αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης για τις κατηγορίες προτεραιότητας (κυρίως για νέους, γυναίκες και ηλικιωμένους).
- Διαμόρφωση ενεργειακής πολιτικής για την Ευρώπη.

Τον Ιανουάριο του 2009, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε αξιολόγηση της τρίτης Έκθεσης Προόδου αναφέρει στα συμπεράσματά της ότι, η Κύπρος θα πρέπει να προωθήσει τη δια βίου μάθηση, ειδικά για τα άτομα με χαμηλή ειδίκευση, τους ανέργους και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, με την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τη Δια Βίου Μάθηση καθώς και με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και μαθητείας. Παράλληλα, αναφέρει ότι εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για την Κύπρο οι ακόλουθοι τομείς: το σύστημα υγείας, οι πρόσφατες εξελίξεις στα ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών, το χάσμα αμοιβών ανάμεσα στα δυο φύλα, ο ανταγωνισμός στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών, η Ε&Α στον ιδιωτικό τομέα και η ευρυζωνική διασύνδεση.

ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Το 2008 αποτέλεσε σημαντικό έτος για την Κύπρο. Η ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ και η υιοθέτηση του ευρώ επιδρά θετικά, τόσο στην κυπριακή οικονομία όσο και στον κάθε πολίτη ξεχωριστά. Η πορεία της Κύπρου μέχρι να υιοθετήσει το ευρώ πέρασε από πολλά στάδια.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩ

1988
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΚΥΠΡΟΥ-ΕΟΚ

1992
ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ
ΣΤΗΝ ΕΟΚ

1998
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΥΠΟΨΗΦΙΑΣ
ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ ΧΩΡΑΣ

2004
ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΕ

2005
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΛΙΡΑΣ £
ΣΤΟ ΜΣΙ II

ΙΟΥΛΙΟΣ 2007
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗΣ
ΙΣΟΤΙΜΙΑΣ ΛΙΡΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩ

Η πορεία προς το Ευρώ

Για την όσο το δυνατό ομαλή μετάβαση στη ζώνη του ευρώ, το Υπουργείο Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ετοίμασαν και υλοποίησαν Εθνικό Σχέδιο Μετάβασης από τη Λίρα στο Ευρώ.

Σημαντικό μέρος του Εθνικού Σχεδίου Μετάβασης από τη Λίρα στο Ευρώ, ήταν το Στρατηγικό Πρόγραμμα Επικοινωνιακής Πολιτικής, το οποίο στόχευε στην ενημέρωση, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, περιλαμβανομένων των χαμηλά αμειβομένων, των συνταξιούχων καθώς και των κατοίκων της υπαίθρου. Προτεραιότητα δόθηκε επίσης στην ενημέρωση των Τουρκοκυπρίων. Επιπλέον, το Πρόγραμμα προνοούσε για σχέδια προετοιμασίας για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, τον ιδιωτικό τομέα, τους καταναλωτές και τον χρηματοοικονομικό τομέα.

Είναι αξιοσημείωτο ότι, στην Κύπρο, δεν παρατηρήθηκε γενικευμένη αύξηση στο επίπεδο τιμών. Η εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας για τις επιπτώσεις από την υιοθέτηση του ευρώ στον πληθωρισμό στην Κύπρο είναι μεταξύ 0,2%-0,3%.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι η ένταξη της Κύπρου στην ΟΝΕ στέφθηκε με επιτυχία. Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε η στενή και αρμονική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Δημοκρατίας, των πολιτικών κομμάτων, των εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων, των οργανώσεων του καταναλωτή και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

ΑΞΟΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης στηρίζεται σε τέσσερις άξονες πολιτικής, οι οποίοι μεταξύ τους αλληλοσυμπληρώνονται και υπηρετούν το στόχο της διατήρησης της μακροοικονομικής σταθερότητας και της εμπέδωσης της κοινωνικής συνοχής. Η επίτευξη των πιο κάτω αξόνων πολιτικής βασίστηκε στην αποτελεσματική λειτουργία των διευθύνσεων και τμημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με τρόπο ώστε να εξυπηρετείται όσο το δυνατό καλύτερα η ευημερία του πολίτη.

Οι άξονες οικονομικής πολιτικής είναι:

- Ανάπτυξη – (Κεφαλαιαγορά)
- Σταθερότητα-(Δημόσια οικονομικά)
- Κοινωνική Συνοχή
- Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Ανάπτυξη- Κεφαλαιαγορά

Ο ρυθμός ανάπτυξης το 2008 εκτιμάται ότι ανήλθε στο 3.7% και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κύπρου ισοδυναμούσε με το 93% του μέσου όρου της ΕΕ (27) σε μονάδες αγοραστικής δύναμης. Η επίτευξη ικανοποιητικών ρυθμών ανάπτυξης βασίστηκε στη δυναμική της εγχώριας ζήτησης που αντιστάθμισε, σε μεγάλο βαθμό, τις δυσμενείς επιπτώσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος. Από τομεακής σκοπιάς, η αναπτυξιακή πορεία στηρίχθηκε στους τομείς των υπηρεσιών.

Στην αγορά εργασίας διατηρήθηκαν συνθήκες, σχεδόν, πλήρους απασχόλησης και το ποσοστό ανεργίας το 2008 εκτιμάται στο 3.7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Το ποσοστό απασχό-

λησης των ατόμων ηλικίας 15-64 ετών ήταν 71,0% (άνδρες 80,0% και γυναίκες 62,4%) παραμένοντας στα ίδια ικανοποιητικά επίπεδα όπως το 2007.

Η επίτευξη ικανοποιητικών ρυθμών ανάπτυξης βασίστηκε στη διατήρηση του βαθμού υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών σε ψηλά επίπεδα καθώς και στην ολοκλήρωση σημαντικών έργων υποδομής όπως είναι η ανέγερση νέου κτιρίου εναέριας κυκλοφορίας, η δημιουργία χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και η συνέχιση της βελτίωσης του οδικού δικτύου και η επέκταση των κτιρίων των κεντρικών φυλακών, της αστυνομίας και της πυροσβεστικής.

Η επίτευξη του άξονα της Ανάπτυξης συμπληρώνεται και από την έντονη δραστηριότητα του χρηματοοικονομικού τομέα.

Χρηματοοικονομικός τομέας

Στην Κύπρο ο χρηματοοικονομικός τομέας παραμένει υγιής. Η έκθεση του τομέα σε υψηλό κινδύνου δομημένα προϊόντα υπήρξε αμελητέα. Παράλληλα, η εξάρτηση των κυπριακών τραπεζών από τη διατραπεζική αγορά για σκοπούς άντλησης κεφαλαίων είναι πολύ μικρή. Ως εκ τούτου, οι κυπριακές τράπεζες δεν επηρεάστηκαν, ουσιαστικά, από τις δυσλειτουργίες που παρατηρήθηκαν προς τα τέλη του 2008 στη διατραπεζική αγορά. Τα κυπριακά πιστωτικά ιδρύματα χαρακτηρίζονται από ικανοποιητική ρευστότητα, ψηλή κεφαλαιουχική επάρκεια και ικανοποιητική κερδοφορία.

Η Κυβέρνηση ακολούθησε πολιτική στήριξης του τραπεζικού μας συστήματος. Το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με τις Διαχειριστικές Επιτροπές των δύο Ταμείων Προστασίας Καταθέσεων (Τραπεζών και Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων) προώθησε την τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών των δύο Ταμείων, ούτως ώστε να συνάδουν με τις σχετικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Αρχηγών Κρατών και του Συμβουλίου των Υπουργών Οικονομικών καθώς και με την πρόταση Οδηγίας που ετοιμάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις των Κανονισμών προνοούν, μεταξύ άλλων, αύξηση του ανώτατου ποσού κάλυψης από τις €20.000 στις €100.000 καθώς και κάλυψη των καταθέσεων σε όλα τα νομίσματα και όχι μόνο σε νομίσματα χωρών μελών της Ε.Ε., όπως ήταν μέχρι σήμερα.

Παράλληλα, η Κυβέρνηση στήριξε τις πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν κατά το 2008 σε επίπεδο Ε.Ε. για την ενίσχυση της εποπτείας του χρηματοοικονομικού τομέα με την προώθηση μέτρων για: (i) ενίσχυση, προληπτικά, της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού αντιμετώπισης χρηματοοικονομικών κρίσεων, (ii) ενδυνάμωση της διαφάνειας και της ορθής πληροφόρησης του ευρύτερου κοινού για την οικονομική κατάσταση των χρηματοοικονομικών οργανισμών, (iii) εκσυγχρονισμό των λογιστικών προτύπων, που εφαρμόζουν οι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί, (iv) ενδυνάμωση της εποπτείας (κεφαλαιουχική επάρκεια, ρευστότητα κλπ), (v) ρύθμιση των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και (vi) αναδόμηση του διεθνούς χρηματοοικονομικού συστήματος.

Τραπεζικός και Ασφαλιστικός Τομέας

Στον τραπεζικό τομέα, ο ρόλος του Υπουργείου Οικονομικών είναι συντονιστικός. Η εισαγωγή του ευρώ στην Κύπρο δεν διαφοροποίησε το θεσμικό πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας. Οι μόνες αλλαγές που έχουν γίνει αφορούν τις Οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου προς τις τράπεζες για τη ρευστότητα σε ευρώ και ξένα νομίσματα, οι οποίες έχουν προσαρμοστεί για να αντανακλούν την υιοθέτηση του ευρώ ως του Εθνικού νομίσματος από την 1η Ιανουαρίου 2008. Επίσης, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου προχώρησε στην έκδοση Οδηγιών και Κατευθυντηρίων

Γραμμών προς τις τράπεζες για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρακολούθηση, διαχείριση και τον έλεγχο των κινδύνων ειδικότερα όσον αφορά τον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, τον κίνδυνο ρευστότητας, τον πιστωτικό κίνδυνο, τον λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς. Στις θετικές επιδράσεις της εισαγωγής του ευρώ περιλαμβάνονται και οι αυξημένες δυνατότητες που παρέχονται στις τράπεζες για άντληση ρευστότητας μέσω της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Στον ασφαλιστικό τομέα, κατά το 2008, προωθήθηκε νομοσχέδιο το οποίο με την ψήφισή του σε Νόμο(26(Ι)/2008) εναρμόνισε την ασφαλιστική νομοθεσία με την Οδηγία 2005/68 σχετικά με τις Αντασφαλίσεις. Η Οδηγία αυτή και κατ' επέκταση η νέα εθνική νομοθεσία σκοπό έχουν τη θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για την εποπτεία των αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων εντός της Κοινότητας.

Κεφαλαιαγορά και Χρηματιστήριο

Κατά το 2008, προωθήθηκαν σημαντικές αλλαγές στη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, με στόχο την αναβάθμιση του ρυθμιστικού και εποπτικού της πλαισίου. Ειδικότερα, προωθήθηκε νομοσχέδιο με το οποίο αντικαθίσταται ο Νόμος που προνοεί για τις εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με σκοπό την ενίσχυση των εξουσιών της Επιτροπής, για να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται καλύτερα στις αρμοδιότητες και στις διαρκώς αυξανόμενες υποχρεώσεις της, ως εποπτική αρχή της κεφαλαιαγοράς στην Κύπρο, αλλά και στις διεθνείς της υποχρεώσεις έναντι εποπτικών αρχών του εξωτερικού και διεθνών οργανισμών κεφαλαιαγοράς. Προωθήθηκαν, επίσης, τροποποιητικά νομοσχέδια, τα οποία αποσκοπούσαν στη βελτίωση των βασικών Νόμων που αφορούν τις Προϋποθέσεις Διαφάνειας και τις Δημόσιες Προτάσεις Εξαγοράς, έτσι ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη εφαρμογή τους και η αποτελεσματικότερη εποπτεία από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του τομέα των κινητών αξιών.

Η κυπριακή χρηματιστηριακή αγορά, κατά το 2008, δεν έμεινε ανεπηρέαστη από το αρνητικό κλίμα που δημιουργήθηκε στις διεθνείς χρηματαγορές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, ο Γενικός Δείκτης να παρουσιάζει σταδιακή μείωση κατά το 2008, από τις 3.816 μονάδες που ήταν τον Ιανουάριο του 2008 στις 1.101 μονάδες το τέλος Δεκεμβρίου 2008. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών σημείωσε επίσης μείωση και έφτασε από τα €10,08 εκ. που ήταν τον Ιανουάριο 2008, στα €2,8εκ. το Δεκέμβρη του 2008.

Πρωώθηση του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων

Το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε, μετά από μακρά διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, στην ετοιμασία των προσχεδίων των νομοσχεδίων για την κατάργηση των αντικινήτρων στην υφιστάμενη φορολογική νομοθεσία για την προώθηση των αμοιβαίων κεφαλαίων στην Κύπρο. Τα προσχέδια έχουν υποβληθεί για νομοτεχνικό έλεγχο στη Νομική Υπηρεσία, και ακολούθως θα κατατεθούν, μετά την έγκρισή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφισή τους σε Νόμο.

Παράλληλα προωθείται η διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου με την ετοιμασία του πρώτου προσχεδίου που θα διέπει τα μη εναρμονισμένα συλλογικά επενδυτικά σχέδια. Στο παρόν στάδιο αναμένονται οι θέσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και μετά θα ακολουθήσει εκτενής διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Προώθηση του θεσμού της χρηματοοικονομικής μίσθωσης

Το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στη διαμόρφωση του προσχεδίου του νομοσχεδίου για τη ρύθμιση των χρηματοδοτικών μισθώσεων και των δραστηριοτήτων των εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης. Το προσχέδιο βρίσκεται στα τελικά στάδια ολοκλήρωσής του, με τη διεξαγωγή την ενδεδειγμένης διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Παράλληλα, το Υπουργείο Οικονομικών, κατέληξε μετά από μακρά διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, στα φορολογικά μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν για να προωθηθεί ο θεσμός της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Σταθερότητα-Δημόσια οικονομικά

Για όλο το 2008, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή στην Κύπρο κυμάνθηκε στο 4,4%, κυρίως λόγω της αύξησης στις τιμές των πρώτων υλών και ιδιαίτερα του πετρελαίου και των δημοπρασιών. Σημειώνεται ότι, το δεύτερο εξάμηνο του 2008 σημειώθηκε αισθητή μείωση της έντασης των πληθωριστικών πιέσεων, λόγω πτώσης της τιμής του αργού πετρελαίου.

Η μακροοικονομική σταθερότητα της κυπριακής οικονομίας το 2008 διασφαλίστηκε μέσω του πλεονάσματος στο δημοσιονομικό ισοζύγιο και της διατήρησης της πτωτικής πορείας του δημοσίου χρέους. Το δημοσιονομικό πλεόνασμα μειώθηκε στο 0,9% περίπου του ΑΕΠ σε σύγκριση με 3,4% το 2007 και το δημόσιο χρέος στο 49,2% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με 59,4% του ΑΕΠ τον προηγούμενο χρόνο.

Μετά τα εξαιρετικά αποτελέσματα του 2007, που σε κάποιο βαθμό, ήταν και επακόλουθο προσωρινών παραγόντων, το 2008 παρατηρήθηκε επιβράδυνση στο ρυθμό αύξησης των εσόδων και επιτάχυνση στο ρυθμό αύξησης των δαπανών. Τα έσοδα αυξήθηκαν με ρυθμό γύρω στο 5,8% (σε σύγκριση με ρυθμό ύψους 18,6% το 2007), λόγω μείωσης των εσόδων από το Φόρο Κεφαλαιουχικών Κερδών και των τελών Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, αφού ο τομέας των κατασκευών και των ακινήτων παρουσίασε μεγάλη κάμψη μετά την έντονη δραστηριότητα που παρατηρήθηκε τα προηγούμενα χρόνια. Οι δαπάνες αυξήθηκαν με ρυθμό ύψους γύρω στο 11,8% λόγω, κυρίως, των έκτακτων δαπανών που αφορούσαν την ανομβρία, την εισαγωγή νερού από την Ελλάδα και την εφαρμογή μέτρων ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

Στόχος του Υπουργείου Οικονομικών παραμένει πάντοτε η επίτευξη του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Στόχου για ισοσκελισμό του δημοσιονομικού ισοζυγίου σε διαρθρωτικούς όρους, η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, η ανακατανομή των δαπανών προς όφελος των αναπτυξιακών και κοινωνικών δαπανών καθώς και η περαιτέρω μείωση του δημοσίου χρέους. Για αυτό, ο Προϋπολογισμός του 2009 καταρτίστηκε με βάση τις πιο κάτω αρχές:

- Καθορισμός ανώτατων ποσοστιαίων ορίων στις αυξήσεις των δαπανών σε σχέση με τις δαπάνες του προϋπολογισμού του προηγούμενου χρόνου ως ακολούθως:
 - Καταναλωτικές δαπάνες [3%].
 - Αναπτυξιακές δαπάνες [6%].
- Ιεράρχηση από τα Υπουργεία / Τμήματα προτεραιοτήτων και στόχων.
- Περιλήψη ώριμων έργων τα οποία βρίσκονταν στο στάδιο της υλοποίησης.

- Περιορισμένος αριθμός δημιουργίας πρόσθετων θέσεων απασχόλησης στη δημόσια υπηρεσία (μόνο θέσεις λόγω δεσμεύσεων έναντι της ΕΕ).
- Περιορισμός στο ύψος της υπερωριακής απασχόλησης.
Σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της μακροοικονομικής σταθερότητας συμβάλλει και η ετοιμασία του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου καθώς και η ετοιμασία Προϋπολογισμού στη Βάση Προγραμμάτων (βλέπε Παράρτημα Ι).

Το 2008 δεν επιβλήθηκαν νέες φορολογίες, ενώ παράλληλα, προωθήθηκε η μείωση της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα για τα έσοδα από τόκους του ΤΚΑ από 10% στο 3%. Περαιτέρω, η Κυβέρνηση προχώρησε στη μείωση της φορολογίας των ημικρατικών οργανισμών στο 10% με την παράλληλη αύξηση του συντελεστή για την έκτακτη αμυντική εισφορά από 3% σε 15% επί του 70% των αδιανέμητων κερδών.

Από την 1.1.2008, το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στην αναθεώρηση του ύψους του αφορολόγητου εισοδήματος και στην αναπροσαρμογή των φορολογικών κλιμάκων.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ
€	%
0 - 19.500	0
19.501 - 28.000	20
28.001 - 36.300	25
36.301 +	30

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΟΙ ΝΕΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ 1.1.2008

Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

Οι συνολικές προκαταρκτικές εισπράξεις του Τμήματος ανήλθαν κατά το 2008 στα €2.173 εκ., παρουσιάζοντας στασιμότητα σε σύγκριση με τις τελικές εισπράξεις του 2007, παρά την ικανοποιητική αύξηση από το φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων κατά 8,7%. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη μεγάλη μείωση των εσόδων από το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών.

Μέσα στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού των φορολογικών νομοθεσιών προωθήθηκαν τα ακόλουθα:

- Τέθηκε σε εφαρμογή ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Τροποποιητικός Νόμος (Ν.72(Ι)/2008), ο οποίος επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μέσα στα πλαίσια εφαρμογής των Συμβάσεων για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας, παρέχοντας την απαραίτητη εξουσία στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και ρυθμίζοντας τις σχετικές υποχρεώσεις που αναλογούν στην αιτούσα αρμόδια αρχή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους.
- Τέθηκε σε εφαρμογή ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Τροποποιητικός Νόμος (Ν.66(Ι)/2008), ο οποίος απαλλάσσει από την επιβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών τη μεταβίβαση ακίνητης ιδιοκτησίας, που λαμβάνει χώρα μέσα στα πλαίσια έκδοσης διαζυγίου ή για σκοπούς συμμόρφωσης με τον περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμο.

ΦΟΡΟΙ	2007 (ΤΕΛΙΚΑ)	2008 (ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ)	2008 (ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ)
	€000	€000	€000
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΚΟΙ	1.287.414	1.249.842	1.398.837
ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΤΟΚΟΙ	323.933	290.462	387.398
ΤΕΛΟΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΩΝ	73.277	59.801	68.129
ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	12.531	10.252	11.913
ΦΟΡΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΚΕΡΔΩΝ	469.592	256.290	304.988
ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΟΙ	3.869	854	1.434
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	2.170.616	1.867.501	2.172.699

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΟΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

- γ. Τέθηκαν σε εφαρμογή οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Διαγραφή Οφειλόμενων Φορολογικών Χρεών) (Καθορισμένα Φορολογικά Έτη) Κανονισμοί του 2008 (Κ.Δ.Π. 277/2008).
- δ. Δημοσιεύτηκαν οι ακόλουθες Γνωστοποιήσεις, σύμφωνα με τους περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμους 1978 - 2008:
- (i) Γνωστοποίηση που αφορά τον εγκεκριμένο τύπο του εντύπου Δήλωσης Εισοδήματος Εταιρείας για το φορολογικό έτος 2007 (Κ.Δ.Π. 58/2008).
- (ii) Γνωστοποίηση που αφορά τον εγκεκριμένο τύπο του Μέρους 6Γ και 6Δ της Δήλωσης Εισοδήματος Αυτοεργοδοτούμενου για το φορολογικό έτος 2007 (Κ.Δ.Π. 59/2008).

Με στόχο την ενδυνάμωση της θέσης της Κύπρου ως επιχειρηματικού κέντρου για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, έχει προωθηθεί το 2008 η επέκταση του δικτύου συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας με τη συνομολόγηση νέων συμβάσεων και την επαναδιαπραγμάτευση υφιστάμενων συμβάσεων.

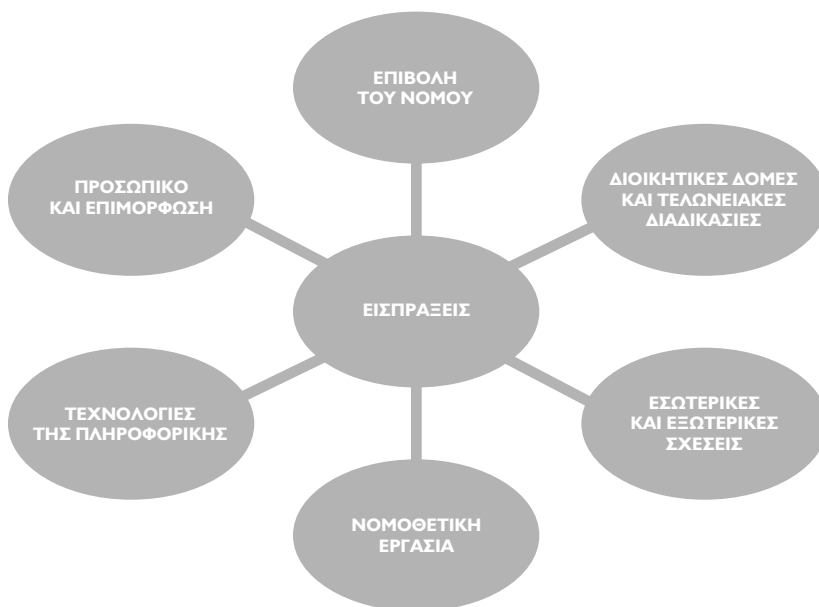

Συγκεκριμένα:

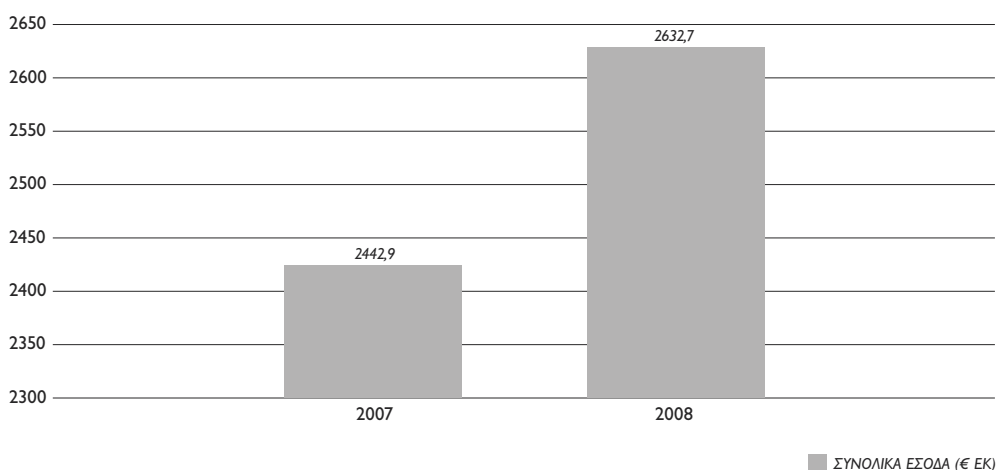
- α. Υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 28.1.2008 και τέθηκε σε ισχύ από την 3.9.2008, η Σύμβαση με τη Μολδαβία.
- β. Υπογράφηκε στη Λευκωσία, στις 11.11.2008 και εκκρεμεί η έναρξη ισχύος της Συμφωνίας με το Κατάρ.
- γ. Άρχισαν και ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Πρωτοκόλλου που τροποποιεί τη Συμφωνία με τη Νότιο Αφρική.
- δ. Άρχισαν και ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση με την Ιταλία.
- ε. Άρχισαν και συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Πρωτοκόλλου στη Συμφωνία με τη Ρωσία.
- στ. Άρχισαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Συμφωνίας με τη Μαλαισία και το Μαρόκο.
- ζ. Άρχισαν διαπραγματεύσεις με σκοπό τη βελτίωση του συμφωνηθέντος κειμένου Σύμβασης με την Ουκρανία.
- η. Συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για σκοπούς σύναψης Σύμβασης με την Ισπανία.

Τμήμα Τελωνείων

Το 2008 ήταν μια χρονιά-σταθμός για τα Τελωνεία της ΕΕ. Οι Τελωνειακές Διοικήσεις των χωρών μελών της ΕΕ γιόρτασαν δεόντως την 40ή Επέτειο της Ευρωπαϊκής Τελωνειακής Ένωσης που ιδρύθηκε την 1 Ιουλίου 1968. Στις 4 Ιουλίου 2008 στο Παρίσι, υιοθετήθηκε η Διακήρυξη των Πα-

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ - ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 2008

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ (ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Φ.Π.Α.)

ρισίων για το μελλοντικό ρόλο των Τελωνείων και στην ουσία τέθηκαν μια σειρά από κοινούς στρατηγικούς στόχους οι οποίοι θα πρέπει να επιτευχθούν για να μπορέσουν οι Τελωνειακές Αρχές των Κρατών Μελών της ΕΕ να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του σύγχρονου και διαρκώς μεταβαλλόμενου οικονομικού περιβάλλοντος.

Το όραμα των Τελωνείων της ΕΕ για το μέλλον και μπροστά στις προκλήσεις του 21ου αιώνα, στοχεύει στην επίτευξη μιας ισορροπίας μεταξύ της διευκόλυνσης και του ελέγχου. Στο παρόν στάδιο και για τα επόμενα 5 χρόνια, ένας από τους βασικότερους στόχους στην ΕΕ είναι τα «Ηλεκτρονικά Τελωνεία» που στοχεύουν στη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού τελωνειακού περιβάλλοντος με πλήρη απεξάρτηση από το χαρτί. Η πρωτοβουλία αυτή, θα δώσει τη δυνατότητα στα 27 Κράτη Μέλη και στους εμπόρους να εργαστούν μαζί μέσω διαδικτύου και θα επιτρέψει στα Τελωνεία και τις επιχειρήσεις να εργαστούν καλύτερα, γρηγορότερα και πιο οικονομικά. Ταυτόχρονα, ο Εκσυγχρονισμένος Τελωνειακός Κώδικας θα αποτελέσει το νομικό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα βασιστούν οι Τελωνειακές Αρχές για να ξεδιπλώσουν τον ηγετικό τους ρόλο ενεργώντας στην καρδιά της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας.

Κατά το 2008 το Τελωνείο εισέπραξε συνολικά €687,7 εκ., τα οποία αναλύονται σε €56,7 εκ. εισαγωγικούς δασμούς, €624,3 εκ φόρους κατανάλωσης και €6,7 εκ άλλους έμμεσους φόρους και διάφορα έσοδα. Συνολικά και σε σχέση με το 2007 τα έσοδα του Τελωνείου αυξήθηκαν κατά 1,5%.

Το έτος 2008, τα συνολικά έσοδα του Τμήματος Τελωνείων (Τελωνείο και Υπηρεσία ΦΠΑ) ανήλθαν στο ποσό των €2.632,7 εκ. παρουσιάζοντας έτσι μια ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 8,7% σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2007 που ήταν €2.422,9 εκ. Σε απόλυτους αριθμούς, τα συνολικά έσοδα του Τμήματος αυξήθηκαν κατά €209,8 εκ. Πιο συγκεκριμένα, η εικόνα που περιγράφει για το 2008 τη συνολική συνεισφορά του Τμήματος Τελωνείων (Τελωνείο - Υπηρεσία ΦΠΑ) στο σύνολο των εισπραχθέντων έμμεσων φόρων είναι η ακόλουθη :

Έσοδα από Φ.Π.Α. (Υπηρεσία Φ.Π.Α.)

Αυξήθηκαν με ρυθμό 11,5 % (€200 εκ. σε απόλυτους αριθμούς), φθάνοντας έτσι τα €1.945 εκ. σε σύγκριση με €1.745 εκ που ήταν το 2007.

	2007	2008	2007/2008	
	€εκ.	€εκ.	€εκ.	%
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ Φ.Π.Α.	1.745	1.945	+200	+11,5
ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	144	138	-6	-4%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ Φ.Π.Α. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2008

Έσοδα από Εισαγωγικούς Δασμούς, Φόρους Κατανάλωσης, Άλλα Έσοδα (Τελωνείο)

Αυξήθηκαν με ρυθμό 1,5 %, φθάνοντας έτσι τα €687,7 εκ. σε σύγκριση με €677,9 εκ που ήταν το 2007.

	2007	2008	2007/2008	
	€εκ.	€εκ.	€εκ.	%
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΙ ΔΑΣΜΟΙ	52,7	56,7	+4	+7,6
ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ	619,4	624,3	+4,8	+0,8
ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	5,8	6,7	+0,9	+16
ΣΥΝΟΛΟ	677,9	687,7	+9,8	+1,5

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2008

Κατά τη διάρκεια του 2008 το Τελωνείο :

- Χειρίσθηκε 1.685 υποθέσεις που αφορούσαν τη διάπραξη διαφόρων αδικημάτων και εισπράχθηκαν €0,1 εκ. εισαγωγικοί δασμοί, €0,7 εκ. φόροι κατανάλωσης και €0,17 εκ. ΦΠΑ που είχαν αποφευχθεί, καθώς επίσης €0,45 εκ. συμβιβαστικά ποσά, €0,1 εκ. χρηματικές επιβαρύνσεις και €0,04 εκ. τόκοι.
- Οργάνωσε επιχειρήσεις για ελέγχους στα υποστατικά εμπόρων που οδήγησαν σε πολλές κατασχέσεις εμπορευμάτων.
- Προέβη σε κατάσχεση 181.871 τεμάχια εμπορευμάτων που παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κατά το στάδιο της εισαγωγής, εξαγωγής, επανεξαγωγής, διαμετακόμισης ή εναπόθεσής τους σε ελεύθερη ζώνη ή αποθήκη.
- Προέβη σε συμβιβασμούς τελωνειακών αδικημάτων, δηλαδή αποδέχθηκε από τους παραβάτες την πληρωμή ενός συμβιβαστικού ποσού αντί της ποινικής δίωξης τους.
- Καταχώρησε 26 ποινικές δίωξεις στο ποινικό Δικαστήριο και απέστειλε τα γεγονότα για την έγερση αγωγής προς είσπραξη απαιτήσεων του Τμήματος σε δασμούς, φόρους και άλλα ποσά

για 28 υποθέσεις και για έγερση αγωγής δήμευσης για 6 υποθέσεις. Εναντίον του Τμήματος έχουν καταχωρηθεί 33 προσφυγές με βάση το άρθρο 146 του Συντάγματος.

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διοργάνωσε στην Κύπρο το 8ο σεμινάριο του Δικτύου Επικοινωνιακών Φορέων (OAFCN) του Ευρωπαϊκού Γραφείου για την καταπολέμηση της απάτης, (OLAF) με θέμα "Technologies New Tools New Audiences".

Υπηρεσία ΦΠΑ

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008:

- Καταχωρήθηκαν στα δικαστήρια συνολικά 426 ποινικές υποθέσεις που απέφεραν εισπράξεις συνολικού ποσού €4.355.544 (συμπεριλαμβανομένου ποσού συνολικού ύψους €151.783 υπό μορφή τραπεζικών εγγυητικών).
- Καταχωρήθηκαν στα δικαστήρια 8 αιτήσεις διάλυσης εταιρειών ενώ αποπερατώθηκαν άλλες 15. Ως αποτέλεσμα εισπράχθηκε το ποσό των €187.732.
- Στο τέλος του έτους ο αριθμός των εγγεγραμμένων προσώπων στο μητρώο Φ.Π.Α. ήταν 75029.
- Έγιναν κατ' εκτίμηση βεβαιώσεις φόρου ύψους €304,56 εκ. σε πρόσωπα που δεν είχαν υποβάλει, ως όφειλαν, τις φορολογικές τους δηλώσεις. Το σύνολο των επιβαρύνσεων ανήλθε σε €324,64 εκ. και αφορούσε χρηματικές επιβαρύνσεις ύψους €72,52 εκ. λόγω μη έγκαιρης υποβολής φορολογικών δηλώσεων, €65,66 εκ. πρόσθετους φόρους για μη εμπρόθεσμη καταβολή των δηλωθέντων οφειλόμενων ποσών φόρου και €186,46 εκ. τόκους.

Κοινωνική συνοχή

Η διατήρηση και η ενίσχυση των συνθηκών κοινωνικής συνοχής, μέσω της στήριξης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, αποτελεί βασική προτεραιότητα πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

ΕΠΙΔΟΜΑ / ΧΟΡΗΓΙΑ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΔΑΠΑΝΗ (€)
ΕΠΙΔΟΜΑ ΤΕΚΝΟΥ	108.875	158.926.913
ΕΙΔΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	35.787	91.919.594
ΕΙΔΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ Ή ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	19.749	16.107.322
ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΠΑΘΟΝΤΩΝ	561	2.539.310
ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΑΝΑΣ	2.848	9.436.000
ΕΙΔΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ ΣΕ ΤΥΦΛΟΥΣ	331	220.790
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ	264	2.445.185
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ	3.940	58.863.511
ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ	2.243	18.523.139
ΣΥΝΟΛΟ	174.598	358.9

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ - ΧΟΡΗΓΙΕΣ, 2008

Στον πιο κάτω πίνακα περιγράφονται οι συνολικές δαπάνες που χορηγήθηκαν από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών σε επιδόματα και χορηγίες για τα έτη 2007 και 2008. Το 2008 δαπανήθηκαν συνολικά €358,9 εκ που αντιστοιχούν στο 2,1% του ΑΕΠ σε σύγκριση με €305 εκ ή 1,9% του ΑΕΠ το 2007 σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 17,7%. Το 2008 επωφελήθηκαν περίπου 175 χιλιάδες πολίτες όπως φαίνεται στον πίνακα 6.

Στον κοινωνικοοικονομικό τομέα, η υλοποίηση του Προγράμματος Διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια έχει ήδη αποφέρει καρπούς, μέσω των πολυδιάστατων μέτρων κοινωνικής πολιτικής, που έχουν ήδη προωθηθεί.

Μεταξύ άλλων, το 2008, έχουν προωθηθεί τα πιο κάτω μέτρα:

- Παραχώρηση πασχαλινού επιδόματος προς τους συνταξιούχους, συνολικού κόστους €35 εκ.
- Αύξηση των συντάξεων των παθόντων.
- Αύξηση δημοσίων βοηθημάτων (€66 εκ).
- Ενίσχυση των εισοδημάτων των εγκλωβισμένων,
- Αύξηση κατώτατου μισθού.
- Αύξηση εφάπαξ επιδόματος για τρίδυμα (από €5.125 σε €7.700).
- Αναθεώρηση και ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής το 2008 συνολικού ύψους €25 εκ. και
- Παραχώρηση επιδόματος στους κατοίκους ορεινών περιοχών (€5 εκ).

Περατέρω, το 2008 παραχωρήθηκε επιπλέον επίδομα σε δυσπραγούντες πολύτεκνες οικογένειες. Οι δικαιούχοι λαμβάνουν ένα επίδομα €400 για το 5ο εξαρτώμενο παιδί και €200 για το 6ο ή 7ο και €400 για κάθε πολύτεκνη δυσπραγούσα οικογένεια. Το μέτρο αυτό ισχύει από τον Δεκέμβριο του 2008 και παραχωρείται ετησίως. Το συνολικό κόστος του μέτρου ισούται με €0,6 εκ.

Η οικονομική πολιτική που ακολουθήθηκε, οδήγησε στην αύξηση τόσο των εισοδημάτων και του βιοτικού επιπέδου όλων των πολιτών, όσο και των δυνατοτήτων του κράτους για ανακατανομή του εισοδήματος προς όφελος των ασθενέστερων νοικοκυριών, μέσω της υιοθέτησης στοχευμένων κοινωνικών μέτρων.

Κατά το 2008, με βάση τη σχετική νομοθεσία, μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών που έχει την αρμοδιότητα για τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ), προωθήθηκε και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια ψηφίσθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ο προϋπολογισμός του ΚΦΙΚΒ για το 2008. Ο εν λόγω προϋπολογισμός περιλάμβανε €49.55 εκ σε σύγκριση με €27.34 εκ το 2007, για παραχώρηση δανείων σε δικαιούχους μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας και €39.30 εκ σε σύγκριση με €33.56 το 2007, για παραχώρηση εγγυήσεων σε δικαιούχους αιτητές για εξασφάλιση δανείων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς στέγασης και επαγγελματικής αποκατάστασης μέσω του πιο πάνω Σχεδίου.

Με την αύξηση του προϋπολογισμού για το 2008 σε σύγκριση με αυτόν του 2007, ο χρόνος αναμονής εξέτασης των αιτήσεων διαμορφώθηκε όπως πιο κάτω:

- Στεγαστικά από 40 σε 34 μήνες,
- Σπουδαστικά από 9 σε 5 μήνες,
- Επαγγελματικά από 15 σε 12 μήνες,
- Νεοδημιουργούμενα Ζευγάρια από 24 σε 3 μήνες.

Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Βασικός στόχος της Κυβέρνησης είναι το Κράτος να είναι υπηρέτης των πολιτών και η εξυπηρέτησή τους να παρέχεται συνειδητά και όχι ως βαρυστημένη εργασία. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος απαιτείται η εξυπηρέτηση προς τον πολίτη να είναι συνεχής και αποτελεσματική. Παράλληλα, απαιτείται η δημόσια υπηρεσία να δημιουργήσει τους αναγκαίους μηχανισμούς για την υλοποίηση της πιο πάνω επιδίωξης στα πλαίσια της ενίσχυσης της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητάς της.

Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, προωθήθηκαν από τα αρμόδια τμήματα της Κυβέρνησης οι ακόλουθες ενέργειες:

1. Ολοκλήρωση των πιο κάτω πληροφοριακών συστημάτων:
 - α. Σύστημα Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών - Το σύστημα αυτοματοποιεί τις διαδικασίες για την εισαγωγή και επεξεργασία των στοιχείων που αφορούν τις Ασφαλιστικές Εταιρείες και τους διαμεσολαβητές τους (Μεσίτες, Πράκτορες, Σύμβουλοι), με σκοπό τον έλεγχο και την εποπτεία των Ασφαλιστικών Εταιρειών.
 - β. Σύστημα Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών - Αφορά ανασχεδιασμό προηγούμενου συστήματος λόγω διαφοροποίησης των αναγκών των χρηστών και ανάγκης εισαγωγής νέων μεθόδων.
 - γ. Ολοκληρωμένο σύστημα για τη μηχανογράφηση των διαδικασιών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) - Τμήμα Εργασίας - Καλύπτει μεταξύ άλλων τη Διαχείριση Αιτητών εργασίας, Εργοδοτών και Κενών Θέσεων Εργασίας, Ιδιωτικών γραφείων εξευρέσεως εργασίας. Περιλαμβάνει επίσης την Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, τη Διαχείριση Παραπόνων και παρέχει διαδικτυακή πρόσβαση στους αιτητές.
 - δ. Σύστημα Διαχείρισης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, Εμπορικών Σημάτων, Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων, Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων και Τοπογραφιών Προϊόντων Ημιαγωγών.
2. Εισαγωγή νέου Συστήματος Αξιολόγησης Προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία

Η εισαγωγή νέου συστήματος αξιολόγησης του προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία εκτιμάται ότι θα συνδράμει θετικά στην αύξηση της παραγωγικότητας του δημόσιου τομέα. Με τον τρόπο αυτό η εξυπηρέτηση προς τον πολίτη θα αναβαθμιστεί και θα συνάδει περισσότερο με το ρόλο που πρέπει να υπηρετεί η δημόσια υπηρεσία προς τον πολίτη.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008 συνεχίστηκαν οι προσπάθειες για κατάληξη σε ένα σύστημα αξιολόγησης προσωπικού το οποίο να είναι αποδεκτό τόσο από την επίσημη πλευρά όσο και από την ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. Το μικτό κλιμάκιο, το οποίο συστήθηκε με σκοπό την αναθέωση του συστήματος αξιολόγησης στη Δημόσια Υπηρεσία, αφού συμφώνησε στις βασικές αρχές που πρέπει να το διέπουν, προχώρησε στη δημιουργία των εντύπων αξιολόγησης, με βάση τον καταρχήν διαχωρισμό του προσωπικού σε τρία ιεραρχικά επίπεδα, τα οποία διαφοροποιούνται, κατά κύριο λόγο, ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης. Επίσης, συζήτησε θέμα διαφοροποίησης της κλίμακας βαθμολογίας και κατέγραψε τις καταρχήν απόψεις των δύο πλευρών.

3. Εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης των Υπουργείων και των Τμημάτων / Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας

Το 2008 συνεχίστηκαν οι προσπάθειες για επίτευξη του στόχου καθολικής εφαρμογής του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης (ΚΠΑ) στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ενός μοντέλου εθελούσιας αυτοαξιολόγησης Τμημάτων / Οργανισμών. Μέχρι στιγμής, το ΚΠΑ εφαρμόστηκε ή βρίσκεται υπό εξέλιξη η εφαρμογή του σε 20 Κυβερνητικά Τμήματα/Ημικρατικούς Οργανισμούς/Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Κατά τη διάρκεια του 2008 η κεντρική μονάδα, η οποία συστήθηκε για προώθηση του ΚΠΑ, πραγματοποίησε τα ακόλουθα:

- a. Παρουσιάσεις / ενημερωτικές συναντήσεις σε οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα όπου επεξηγήθηκε η φιλοσοφία και η σημασία υιοθέτησης του μοντέλου.
- β. Εργαστήρια, για εκπαίδευση ομάδων αξιολόγησης για μεγάλο αριθμό Τμημάτων / Υπηρεσιών. Τα εργαστήρια πραγματοποίησε η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης.
- γ. Ημερίδα στην οποία συμμετείχαν συντονιστές / μέλη των ομάδων που ολοκλήρωσαν την εφαρμογή του ΚΠΑ ή βρίσκονται στο στάδιο αυτοαξιολόγησης, με στόχο τη γνωριμία και δικτύωση των ομάδων αξιολόγησης και την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών.
- δ. Την 1η Ημερίδα Ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών της Ελλάδας, που στόχο είχε την περαιτέρω ευαισθητοποίηση των ανώτερων στελεχών των Κυβερνητικών Τμημάτων, των Ημικρατικών Οργανισμών και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα ποιότητας και, γενικότερα, την ποιοτική αναβάθμιση του δημόσιου τομέα. Στα πλαίσια της Ημερίδας δόθηκε έμφαση στην ανάγκη για εφαρμογή του ΚΠΑ και παρουσιάστηκαν καλές εφαρμογές του από την Κύπρο και την Ελλάδα.

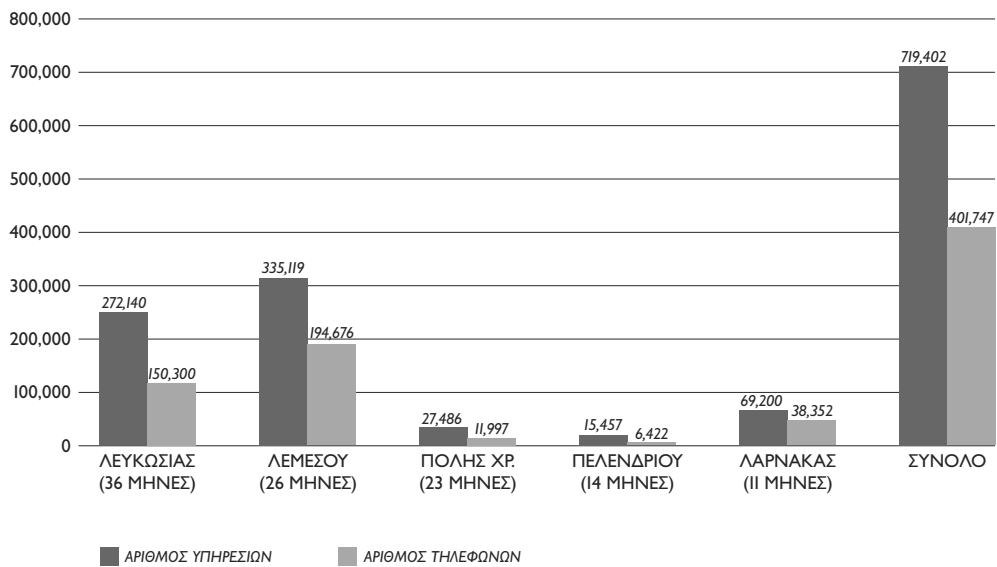
Τέλος, στα πλαίσια των προσπαθειών για προώθηση της ποιότητας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, η Κύπρος εκπροσωπήθηκε στο 5ο Συνέδριο Ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, με την παρουσίαση δύο βέλτιστων πρακτικών (best practices), εκ των οποίων η μία αφορούσε εφαρμογή του ΚΠΑ σε Κυβερνητικό Τμήμα.

4. Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Βραβείο Δημόσιου Τομέα (European Public Sector Award)

Κατά τη διάρκεια του 2008, η Κυπριακή Δημοκρατία συμφώνησε να συμμετάσχει σε μια νέα πρωτοβουλία που ανέλαβε το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης (EIPA) που αφορά στη διοργάνωση του "European Public Sector Award" (EPSA) για το 2008/09. Η διοργάνωση έχει ως στόχο τη στήριξη της ανταλλαγής εμπειριών και σύγκρισης βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των πιο καινοτόμων Δημόσιων Διοικήσεων της Ευρώπης, υποβάλλοντας, προς τούτο, την απαιτούμενη οικονομική συνεισφορά. Το 2009 αναμένεται να υποβληθούν αιτήσεις από Κυβερνητικά Τμήματα, Ημικρατικούς Οργανισμούς και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για συμμετοχή στο διαγωνισμό. Η τελετή απονομής των βραβείων προγραμματίζεται για το Νοέμβριο του 2009 στο Μάαστριχτ.

5. Αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον πολίτη/επιχειρήσεις

Στα πλαίσια αναβάθμισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον πολίτη / επιχειρήσεις, το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε εντός του 2008 στη λειτουργία ενός νέου Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) στη Λάρνακα. Ως γνωστό, από τα τέλη του 2005 λειτουργεί με

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΩ ΤΗΛΕΦΩΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΠ (ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008)

μεγάλη επιτυχία το πρώτο ΚΕΠ στη Λευκωσία, ενώ τεράστια επιτυχία σημειώνει η λειτουργία από τον Οκτώβριο του 2006 του δεύτερου ΚΕΠ στη Λεμεσό. Με δεδομένη την επιτυχία των δύο αυτών ΚΕΠ, το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στη λειτουργία τριών πρόσθετων ΚΕΠ.

Τα πέντε ΚΕΠ, τα οποία βρίσκονταν σε λειτουργία το 2008 (Λευκωσίας, Λεμεσού, Πόλης Χρυσόχους, Πελενδρίου και Λάρνακας) προσέφεραν μέχρι το τέλος του χρόνου 719.402 συνολικά υπηρεσίες, ενώ εξυπηρέτησαν τηλεφωνικά 401.747 πολίτες. Στην γραφική παράσταση που ακολουθεί, φαίνονται αναλυτικά το σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρθηκαν στα πέντε ΚΕΠ ξεχωριστά και το σύνολο των πολιτών που εξυπηρετήθηκαν μέσω τηλεφώνου.

Στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού απονεμήθηκε τον Ιανουάριο του 2009 τιμητικό βραβείο από το περιοδικό IN Business, στην κατηγορία «Δημόσια Υπηρεσία», για τον καινοτόμο θεσμό των ΚΕΠ.

Σήμερα τα ΚΕΠ παρέχουν πάνω από 64 υπηρεσίες διαφόρων Υπουργείων και Τμημάτων. Οι βασικές υπηρεσίες, μεταξύ άλλων, που προσφέρονται στα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη είναι οι εξής:

- Έκδοση πιστοποιητικού γεννήσεως/ θανάτου
- Έκδοση και αντικατάσταση δελτίου ταυτότητας
- Αίτηση για έκδοση ή αντικατάσταση διαβατηρίου
- Έκδοση άδειας οδήγησης
- Έκδοση/ ανανέωση άδειας κυκλοφορίας
- Αίτηση για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο/ αλλαγή διεύθυνσης κατοικίας/ αλλαγή ονόματος
- Αιτήσεις για επιδόματα/ χορηγίες/ βοηθήματα/ συντάξεις

- Βεβαιώσεις ασφαλιζομένων του ΤΚΑ
- Έκδοση κάρτας νοσηλείας και Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας

Πέραν των πιο πάνω, σε συνεργασία με τα αρμόδια Τμήματα/ Υπηρεσίες (Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, Τμήμα Οδικών Μεταφορών κτλ), έχει καταγραφεί αριθμός διαδικασιών που διέπει την παροχή υπηρεσιών στον πολίτη/ επιχειρήσεις. Η εν λόγω καταγραφή αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία Κέντρου Τηλε-εξυπηρέτησης (Call Center), το οποίο αναμένεται να παρέχει διοικητική πληροφόρηση ή/και να επιλαμβάνεται υποθέσεων από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την ικανοποίησή του.

6. Εκπαίδευση/Επιμόρφωση δημόσιων υπαλλήλων

Η εκπαίδευση των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα θεωρείται ως μια από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των δημοσίων υπαλλήλων. Ο στόχος της συνεχούς κατάρτισης και επιμόρφωσης των υπαλλήλων του δημοσίου αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για τη βελτίωση της παραγωγικότητας στο δημόσιο τομέα αλλά και στη διατήρηση του με τα σύγχρονα μέσα μάθησης και τεχνολογικής αναβάθμισης.

Εντός του 2008 εντατικοποιήθηκε περαιτέρω η εκπαίδευση / ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στη δημόσια υπηρεσία με τη συμμετοχή 5412 στελεχών σε διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα που υπάγονται στις εξής κύριες κατηγορίες:

- Έργο «Εκπαίδευση της Κυπριακής Δημόσιας Υπηρεσίας σε Εξειδικευμένα Θέματα Ε.Ε.» που χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Μεταβατικής Διευκόλυνσης της Ε.Ε.: 124 συνολικά δραστηριότητες μάθησης για 2004 λειτουργούς.
- Κοινοτική Πρωτοβουλία Interreg IIIA για την εκπαίδευση Κυπρίων και Ελλαδιτών δημοσίων υπαλλήλων σε θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης: 25 συνολικά δραστηριότητες για 512 λειτουργούς. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής πραγματοποιήθηκε πιλοτική εφαρμογή προγράμματος ηλεκτρονικής μάθησης.
- Πρόγραμμα «Εισαγωγικής Κατάρτισης Νεοεισερχομένων στη Δημόσια Υπηρεσία», το οποίο έχει θεσμοθετηθεί με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου: 22 προγράμματα για 737 νεοπροσληφθέντες δημοσίου υπαλλήλους.
- Εργαστήρια για την ενίσχυση της μαθησιακής ικανότητας των οργανισμών της δημόσιας υπηρεσίας: 27 εργαστήρια για 289 λειτουργούς. Κατά το 2008 έχουν δημιουργηθεί και εκπαιδευτεί 5 νέοι Πυρήνες Μάθησης για τη συστηματική διαχείριση της μάθησης στους οργανισμούς τους.

Εκπαίδευση, στη βάση, κυρίως, τεκμηριωμένων αιτημάτων από Πυρήνες Μάθησης, 1870 ακόμα λειτουργών σε θέματα όπως διευθυντική ανάπτυξη, οργανωσιακή ανάπτυξη, ενδοπροσωπικές και διαπροσωπικές δεξιότητες, κτλ.

**1ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ**

Λόγω της μεγάλης σε ένταση και διάρκεια χρηματοοικονομικής κρίσης που ξέσπασε το 2008 στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας, της Αμερικής και της ΕΕ, η Κυβέρνηση εξήγγειλε το Ιο Σχέδιο Δράσης για αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την κρίση.

Στις 19 Δεκεμβρίου 2008, σε έκτακτη συνεδρία του το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την επίσημη της υλοποίησης μεγάλων αναπτυξιακών έργων του ευρύτερου δημόσιου τομέα με την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €40 εκ., τονώνοντας με αυτό τον τρόπο, τη ζήτηση και την απασχόληση στον κατασκευαστικό τομέα. Όσον αφορά τον τουρισμό, ο Προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) ενισχύθηκε σημαντικά με το ποσό των €12 εκ, για ενδυνάμωση της διαφημιστικής εκστρατείας του Οργανισμού και για μια σειρά από άλλα μέτρα που στοχεύουν στη διευκόλυνση προσέλευσης τουριστών από μη παραδοσιακούς προορισμούς, όπως είναι η δημιουργία επιπρόσθετων προξενείων, η έκδοση θεώρησης εισόδου τριετούς διάρκειας κλπ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ 2009

Το 2009, το Υπουργείο Οικονομικών θα συνεχίσει τη στενή παρακολούθηση της διεθνούς οικονομικής κρίσης που ουσιαστικά ξεκίνησε στα μέσα του 2008. Το Υπουργείο και η Κυβέρνηση είναι έτοιμοι να παρέμβουν αν οι συνθήκες το επιβάλλουν.

Το Υπουργείο Οικονομικών προγραμματίζει να συνεχίσει το έργο του στη βάση των αξόνων οικονομικής πολιτικής που έχουν τεθεί, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ευημερίας και την πρόοδο της οικονομίας. Στο πιο πάνω πλαίσιο εστιάζεται και η υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας 2008-2012 σε συνδυασμό με την υλοποίηση του Οικονομικού Προγράμματος Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της διατήρησης και ενίσχυσης της σταθερότητας της οικονομίας προγραμματίζεται η υπογραφή του πρωτοκόλλου που τροποποιεί τη Συμφωνία για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας με τη Νότιο Αφρική, και του πρόσθετου πρωτοκόλλου στη σύμβαση με την Ιταλία, την υπογραφή των Συμβάσεων για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας με την Τσεχία, Σλοβενία, Λουξεμβούργο και Ιράν, τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων για τη σύναψη πρωτοκόλλου στη συμφωνία με τη Ρωσία.

Μέσα στο 2009, θα πρέπει να γίνουν τα ακόλουθα αναφορικά με τις ενέργειες για τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου:

- Ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης των προσφορών και της έναρξης υλοποίησης του έργου για τη μείωση του Διοικητικού Φόρτου στη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας που αφορά τις επιχειρήσεις. Η προσφορά αναμένεται να κατακυρωθεί στον επιτυχόντα προσφοροδότη προς τα τέλη Μαΐου του 2009 και το όλο έργο θα έχει διάρκεια εκτέλεσης 8 μήνες.
- Στα πλαίσια υποβοήθησης των κρατικών υπηρεσιών στη συμπλήρωση του τυποποιημένου ερωτηματολογίου, το οποίο η Κυβέρνηση υιοθέτησε, το Νοέμβριο του 2007, ως ένα απλοποιημένο πλαίσιο Ανάλυσης του Αντίκτυπου για νέες νομοθετικές προτάσεις που ετοιμάζονται από τα Υπουργεία, το Υπουργείο Οικονομικών ετοιμάζει Οδηγό Διαβούλευσης. Ο Οδηγός θα βασίζεται στη μελέτη καλύτερων πρακτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Αγγλίας και της Ιρλανδίας. Ο Οδηγός θα τύχει της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου.

- Ενημέρωση της Δημόσιας Υπηρεσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με την πιστή εφαρμογή του Οδηγού Διαβούλευσης, και περαιτέρω αξιοποίηση του τυποποιημένου ερωτηματολογίου, στα πλαίσια της Ανάλυσης του Αντίκτυπου.
- Ανάλυση ενεργειών για την προώθηση της καλύτερης νομοθέτησης, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία.

Στα πλαίσια της αναβάθμισης της εξυπηρέτησης προς τον πολίτη το 2009 προβλέπεται η λειτουργία ακόμη δύο Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη, ενός στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και ενός στην Πάφο, καθώς και η μεταστέγαση του Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λευκωσίας.

Περαιτέρω, το 2009 προβλέπεται η λειτουργία Κινητής Μονάδας Κέντρου Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ). Αφορά εξασφάλιση ειδικά διαμορφωμένου και εξοπλισμένου οχήματος για τη δημιουργία πιλοτικής κινητής μονάδας ΚΕΠ για εξυπηρέτηση κατοίκων της υπαίθρου.

Παράλληλα, προβλέπεται η ολοκλήρωση της καταγραφής των διαδικασιών μέσω των οποίων δημόσιοι φορείς παρέχουν υπηρεσίες στον πολίτη/ επιχειρήσεις, που αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία Κέντρου Τηλε-εξυπηρέτησης (Call Center), το οποίο αναμένεται να παρέχει διοικητική πληροφόρηση ή/και να επιλαμβάνεται υποθέσεων από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την ικανοποίησή του.

Στα πλαίσια της αναβάθμισης των υπηρεσιών πληροφορικής στη δημόσια υπηρεσία, το 2009 προβλέπεται να αρχίσουν τη λειτουργία τους τα πιο κάτω συστήματα:

- Σύστημα Νομικής Πληροφόρησης
- Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
- Σύστημα Διαχείρισης Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας της ΕΕ
- Σύστημα Διαχείρισης Φαρμάκων των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών
- Σύστημα Υποβολής Εγγράφων για εγγραφή εταιρειών μέσω του διαδικτύου και δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου για κάθε εταιρεία του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2009-2011 (ΜΔΠ) ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Στα πλαίσια εκσυγχρονισμού της διαδικασίας κατάρτισης και υλοποίησης του Προϋπολογισμού για καλύτερο προγραμματισμό, διαφάνεια και βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών, το Υπουργείο Οικονομικών, προωθεί το θεσμό του ΜΔΠ καθώς και του Προϋπολογισμού στη βάση προγραμμάτων.

Ο θεσμός του ΜΔΠ καθώς και του Προϋπολογισμού στη βάση προγραμμάτων εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του με αρ.63.722 και ημερομηνία 3.5.2006.

Α. Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο

Το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) συνδέει άμεσα τους μεσοπρόθεσμους στόχους πολιτικής της κυβέρνησης με την ετήσια διαδικασία κατάρτισης του Προϋπολογισμού στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους. Συνεπώς, ενισχύονται οι συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας με τη διασφάλιση των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων και την επίτευξη των εκάστοτε πολιτικών προτεραιοτήτων που τίθενται (π.χ. παιδεία, υγεία και περιβάλλον κ.ά.)

Καλύπτει περίοδο τριών χρόνων και αναθεωρείται ετήσια επεκτεινόμενο για ακόμη ένα χρόνο. Το ΜΔΠ παραθέτει τόσο τα προϋπολογιζόμενα έσοδα όσο και τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες της Κυβέρνησης για τα επόμενα τρία χρόνια σε επίπεδο υποομάδας άρθρων.

Το οικονομικό πλαίσιο με βάση το οποίο καταρτίστηκε τόσο το ΜΔΠ όσο και ο ετήσιος Προϋπολογισμός του 2009 καθορίζονται από το Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια, από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) και τη Στρατηγική της Λισσαβόνας όπως αντικατοπτρίζονται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας της Κύπρου 2008-2012 και στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 2 Μαΐου, 2008, συζήτησε την πρόταση που υποβλήθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών αναφορικά με την ετοιμασία του Προϋπολογισμού του 2009 καθώς και του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ) 2009-2011 ώστε η κατάρτισή του να γίνει στη βάση προτεραιοτήτων πολιτικής και στόχων.

Πέραν του πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο καθόρισε τις κατευθυντήριες γραμμές (γενικές και ειδικές) που αφορούσαν την κατάρτισή του ΜΔΠ όπως ανώτατα ποσοστά αύξησης των τακτικών και αναπτυξιακών δαπανών, την ανακατανομή των δαπανών προς όφελος των τομέων που εμπίπτουν στους τομείς προτεραιότητας της κυβέρνησης τον καθορισμό στόχων και προτεραιοτήτων από όλες τις Ανεξάρτητες Υπηρεσίες/ Υπουργεία/Τμήματα περιλαμβανομένου και του περιορισμού των υπερωριών και της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα.

B. Προϋπολογισμός στη βάση Προγραμμάτων

Παράλληλα με την εισαγωγή του ΜΔΠ το Υπουργείο Οικονομικών προωθεί την ετοιμασία ενός πιλοτικού Προϋπολογισμού στη βάση προγραμμάτων.

Ο Προϋπολογισμός στη βάση προγραμμάτων βασίζεται σε στοχοθετημένα προγράμματα που προωθούν την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων στόχων πολιτικής. Επιπλέον, εισάγονται δείκτες αξιολόγησης τόσο ποσοτικοί όσο και ποιοτικοί οι οποίοι θα αξιολογούν την αποδοτικότητα και τα αποτελέσματα του κάθε προγράμματος καθώς και την πορεία επίτευξης των εν λόγω μεσοπρόθεσμων στόχων πολιτικής. Το Υπουργείο Οικονομικών ακολουθώντας τις συστάσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την κατάρτιση του Προϋπολογισμού στη βάση προγραμμάτων καθώς και με τη βοήθεια των Υπουργείων/Τμημάτων/Υπηρεσιών της Κυβέρνησης έχει ολοκληρώσει το 65% περίπου του υφιστάμενου προϋπολογισμού σε προγράμματα.

ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟ 2008

Το θέμα της Βελτίωσης του Ρυθμιστικού Πλαισίου (ΡΠ) εντάσσεται στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Κυπριακή Δημοκρατία θεωρεί το θέμα ως μια από τις προτεραιότητες της, καθώς θα οδηγήσει στη βελτίωση των νομοθετικών πράξεων και συγχρόνως, θα βοηθήσει στη μείωση του διοικητικού φόρτου, με τελικό αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικότητας, της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Το Υπουργείο Οικονομικών ετοίμασε Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης (ΕΠΔ) (www.mof.gov.cy) για τον καθορισμό μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούλιο το 2007. Το ΕΠΔ αναθεωρείται σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών. Η πρώτη αναθεώρηση του έγινε το Μάιο του 2008.

Κατά το 2008, η Κεντρική Ειδική Μονάδα (ΚΕΜ), η οποία συστάθηκε στο Υπ. Οικονομικών για χειρισμό του θέματος, έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειες της για την υλοποίηση του ΕΠΔ, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από ενέργειες, στη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Πιο συγκεκριμένα, κατά το 2008, πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- Υιοθέτηση στόχου μείωσης του Διοικητικού Φόρτου (ΔΦ) κατά 20%: Η Κύπρος, με βάση τις δεσμεύσεις της όπως προέκυψαν από το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2007, και μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 6/2/08, έθεσε το 20% ως τον εθνικό της στόχο για μείωση του διοικητικού φόρτου (ΔΦ) στην εθνική της νομοθεσία μέχρι το 2012. Προς την επίτευξη αυτού του στόχου, η ΚΕΜ, προκήρυξε δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό για τη μείωση του ΔΦ σε όλη τη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας που αφορά τις επιχειρήσεις, με έμφαση στους εθνικούς τομείς προτεραιότητας.
- Υιοθέτηση μεθοδολογίας επιμέτρησης του Διοικητικού Κόστους (ΔΚ): Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 6/2/08, υιοθετήθηκε στην Κύπρο το Standard Cost Model (SCM) (Μοντέλο Πρότυπου Κόστους – ΜΠΚ), ως η μεθοδολογία επιμέτρησης του διοικητικού κόστους (ΔΚ). Σε αυτά τα πλαίσια, η ΚΕΜ έχει ετοιμάσει εγχειρίδιο της μεθοδολογίας του ΜΠΚ προσαρμοσμένο στα δεδομένα και τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου (www.mof.gov.cy).

- Πιλοτικό Πρόγραμμα μείωσης του ΔΦ στην Κύπρο: Η ΚΕΜ προκήρυξε ανοικτή διαδικασία προσφορών για το πιλοτικό πρόγραμμα που αφορούσε τη μείωση του ΔΦ στις διαδικασίες για έκδοση άδειας πολεοδομίας και οικοδομικής άδειας. Η εκτέλεση του έργου ανατέθηκε στην εταιρεία Deloitte Touche Ltd, η οποία ολοκλήρωσε το έργο, εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος των τριών μηνών. Τα αποτελέσματα και οι εισηγήσεις του πιλοτικού προγράμματος παρουσιάστηκαν σε ειδική Ημερίδα που διοργανώθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών, τον Οκτώβρη του 2008, στην παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών, του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών και άλλων άμεσα εμπλεκόμενων φορέων από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
- Συνεργασία ΚΕΜ με Υπουργεία/Τμήματα: Εντός του 2008, συνεχίστηκε η συνεργασία μεταξύ της ΚΕΜ και των λειτουργών-συνδέσμων από κάθε Υπουργείο/Τμήμα. Το Μάιο του 2008 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τους λειτουργούς-συνδέσμους για ενημέρωση τους σχετικά με τις σημαντικότερες εξελίξεις στο θέμα της Βελτίωσης του ΡΠ, και το Σεπτέμβριο του 2008 πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικό σεμινάριο στη μεθοδολογία του ΜΠΚ.
- Εκπαίδευση ΚΕΜ στην Ανάλυση του Αντίκτυπου: Η ΚΕΜ, στα πλαίσια της μελέτης των καλύτερων πρακτικών άλλων κρατών μελών της ΕΕ σχετικά με την Ανάλυση του Αντίκτυπου, πραγματοποίησε, τον Απρίλιο του 2008, εκπαιδευτικό ταξίδι στην Ιρλανδία.
- Στήριξη της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ: Κατά το 2008, συνεχίστηκε η άριστη συνεργασία της Κύπρου με την κοινοπραξία εταιρειών που ανέλαβε την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος (ΕΠ). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθόρισε όπως σε κάθε κράτος μέλος γίνει επιμέτρηση του Διοικητικού Κόστους σε ένα αριθμό τομέων από τους 13 τομείς προτεραιότητας, στους οποίους εστιάζεται το ΕΠ. Στην Κύπρο, η επιμέτρηση έγινε στους τομείς του Φ.Π.Α και των Δημοσίων Συμβάσεων. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, πραγματοποιήθηκαν εργαστήρια στα οποία συζητήθηκαν τα περιθώρια μείωσης του ΔΦ, και στα οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα. Παράλληλα, στις 6/6/08 στη Λευκωσία, διοργανώθηκε ημερίδα, υπό την αιγίδα της ΕΕ σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, αναφορικά με την πρόοδο που είχε επιτευχθεί στη μείωση του ΔΦ, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η ημερίδα έγινε στην παρουσία του Υπουργού Οικονομικών, βουλευτών, κρατικών αξιωματούχων, άμεσα εμπλεκόμενων φορέων και δημόσιων υπαλλήλων.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Εκδόσεις (Ελληνικά)

Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου (Better Regulation) στην Κύπρο (αναθεώρηση Μάιος 2008)

Ομιλία στη Βουλή των Αντιπροσώπων με την ευκαιρία της συζήτησης του Προϋπολογισμού για το 2009 από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χαρ. Σταυράκη, Δεκέμβριος 2008, Υπουργείο Οικονομικών.

Οικονομικές εξελίξεις του 2008 και προοπτικές για το 2009, Υπουργείο Οικονομικών, Οκτώβριος 2008.

Δελτίο Οικονομικής Ανασκόπησης, Υπουργείο Οικονομικών, Νοέμβριος 2008.

Εκδόσεις (Αγγλικά)

Stability Programme of the Republic of Cyprus 2008-2012, February 2009, Ministry of Finance.

National Reform Programme of the Republic of Cyprus, Progress Report, Planning Bureau, October 2008.

Economic developments in 2008 and prospects for 2009, October 2008, Ministry of Finance.

Address by the Minister of Finance, Charilaos Stavrakis, before the House of Representatives on the occasion of the debate on the Budget for 2009, Nicosia, December, 2008.

Συναφείς Ιστοσελίδες

www.mof.gov.cy (κεντρική ιστοσελίδα Υπουργείου Οικονομικών)

www.mof.gov.cy/ce (ιστοσελίδα Τμήματος Τελωνείου και ΦΠΑ)

www.pard.mof.gov.cy (ιστοσελίδα Τμήματος Δημοσίας Διοίκησης και Προσωπικού)

www.mof.gov.cy/ird (ιστοσελίδα Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων)

www.mof.gov.cy/cystat (ιστοσελίδα Στατιστικής Υπηρεσίας)

www.mof.gov.cy/gpro (ιστοσελίδα Κυβερνητικού Τυπογραφείου)

www.mof.gov.cy/dits (ιστοσελίδα Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής)

www.mof.gov.cy/dgprs (ιστοσελίδα Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών)

www.centralbank.gov.cy (ιστοσελίδα Κεντρικής Τράπεζας)

www.cysec.gov.cy (ιστοσελίδα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς)

www.cse.com.cy (ιστοσελίδα Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου)

www.ec.europa.eu (ιστοσελίδα Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

